

समी तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

(आनन्दकुटी विहार गुठीको मासिक मुख-पत्र)

मार्ग
वर्ष-१
अंक-८

ने० सं० १०६४
इ० सं० १६७३

वार्षिक ५१-
यो अंकको
-१५०

“आनन्द भूमिको नियम”

- १) “आनन्द भूमि” आनन्दकुटी विहार गुठीको मासिक मुख-पत्र हो । ‘आनन्द भूमि’ प्रत्येक पूर्णिमामा निस्कन्छ ।
- २) यसको वार्षिक चन्दा रू. ५।- अर्ध वार्षिक रू. ३।- एक प्रतिको पचास पैसा जुन महीनामा पनि ग्राहक बन्न सकिन्छ ।
- ३) बुद्ध-धर्म सम्बन्धी लेख मात्र यसमा छापिने छ ।
- ४) कुनै लेखकद्वारा प्रकट भएको विचारको उत्तरदायी सम्पादक मण्डल हुने छैन ।
- ५) प्रबन्ध सम्बन्धी पत्रव्यवहार र चन्दा व्यवस्थापकको नाममा पठाउनु पर्छ । पत्र व्यवहार गर्दा खेरि आफ्नो ग्राहक संख्या, पूरा नाम र ठेगाना राम्रोसित लेखी पठाउनु पर्छ ।
- ६) पत्रिका नलिने भएको खण्डमा वा आफ्नो ठेगाना हेरफेर गर्नु परेमा एक महीना अगाडि नै व्यवस्थापकलाई सूचना दिइनु पर्छ ।
- ७) कुनै पनि रचना प्रकाशित गर्ने वा नगर्ने अधिकार सम्पादक मण्डल मै रहनेछ ।

आनन्द भूमि कार्यालय
आनन्दकुटी, स्वयम्भू, काठमाडौं ।

विषय सूची

१. बुद्धवचनमृत		१
२. प्रकाश पर्व	—श्री सत्यनारायण गोयन्का	२
३. विदा	—सुश्री सुमना शाक्य, तानसेन टक्सार	३
४. बौद्ध धर्मको प्रचार : मानव-सेवा	—अनु-सुरेन्द्र शाक्य, त्रिशूली	४
५. बुद्ध-धर्मया मूलपु	—अयोध्या प्रसाद प्रधान	६
६. विचाः मयाइम्ह मनु च्वे थाहाँ वने फइमखु	—भिक्षु प्रियदर्शि महास्थविर	९
7 Buddha is not an incarnation of god	—by Ven. Dhammananda	10
८. बोधार्थ	—भिक्षु विवेकानन्द	११
९. समाचार		१२

आनन्द भूमि

“चरथ भिक्खवे चारिकं बहुजनहिताय बहुजनसुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय हिताय सुखाय देवमनुस्सानं । देसेथ भिक्खवे धम्मं आदिकल्याणं मज्जेकल्याणं सात्थं संव्यञ्जनं केवल परिपुण्णं परिसुद्धं ब्रह्मचरियं पकासेथ ।”

(महावग्ग-विनयपिटक)

भिक्षुहरू ! बहुजन हितको लागि, बहुजन सुखको लागि, विश्वमाथि दयाको लागि, देव र मनुष्यहरूको हित, सुख र कामको लागि संचार गर । भिक्षुहरू ! आरम्भ, मध्य र अन्त समयसम्म कल्याण हुने धर्मको अर्थ र भाव सहित उपदेश दिएर सम्पूर्ण परिशुद्ध ब्रह्मचर्य (धर्म) को प्रकाश पार ।

सम्पादक मंडल-

भिक्षु अश्वघोष, श्री वटुकृष्ण, 'भूषण' श्री न्हुल्लेवहादुर बज्राचार्य

वर्ष १	आनन्द कुटी	मार्ग २०३० बुद्ध सम्बत् २५१७	स्वयम्भू	अंक ८

बुद्धवचनमृत—

पराधीनता दुःख हो

सब्बं परवसं दुक्खं, सब्बं इस्सरियं सुखं,
साधारणे विहञ्जन्ति, योगाहि दुरितिवक्कमाति ।

अर्थ - “पराधीनता जति सबै दुःख हुन्, स्वाधीनता जति सबै सुख हुन् । यस्तो बन्धनबाट पारतर्न नसक्नाले नै साधारण जनताहरू दुःखी भएका हुन् ।”

(बुद्धकालीन महिलाहरू)

नराम्रोसित छाएको छानाबाट पानी चुहेझैँ राम्रोसंग नबाँधेको चित्तमा राग चुहिन्छ ।

इन्द्रिय संयम गरी राम्रो नदेख्ने, भोजनमा मात्रा ज्ञान राख्ने र श्रद्धा वीर्य कायम राखेका यस्तालाई पर्वतको ढुङ्गा बतासले हल्लाउन नसकेझैँ मारले डगाउन सक्तैन ।

(धम्मपव)

प्रकाश पर्व

— श्री सत्यनारायण गोयन्का

दीपकको प्रकाशले बाहिरी अन्धकारलाई हटाइ दिन्छ । साँच्चै नै दीपक धेरै उपयोगी वस्तु हो । तर दियाको प्रकाशले हाम्रो भीत्री अन्धकारलाई हटाउन सकिदैन । हुनत बाहिरी अन्धकार अप्रिय मात्र होइन हानिकारक पनि हो । परन्तु भीत्री अन्धकार त त्यो भन्दा हजार गुणा अधिक अप्रिय छ, अधिक हानिकारक छ । हाम्रो ठूलो कल्याण त भित्री अन्धकारलाई हटाउनमा छ ।

के यो भित्री अन्धकार ? यो जुन मूढ अवस्था छ, मोह अवस्था छ, अज्ञान अवस्था छ, यही नै अविद्या हो, यही नै भीत्री अन्धकार हो । यसले गर्दा राग उत्पन्न हुन्छ, अनि जहाँ राग छ, उहाँ द्वेष त हुन्छ, हुन्छ ।

यो राग र द्वेष नै हाम्रो मनमा अनेक प्रकारको विकार उत्पन्न गराउँछ । भय, आशंका, क्रोध, घृणा, ईर्ष्या, कंजूसपन, लोभ, लालच, आदि सबै मनोविकार राग र द्वेषका नै उपज हुन् । सबै अविद्या रूपी अन्धकारमा नै उभिरहेछन् । जहाँ भय छ, आशंका छ, क्रोध छ, ईर्ष्या छ, घृणा छ, मात्सर्य छ, लोभ र लालच छ, वहाँ सुख कहाँ ? शान्ति कहाँ ? यी मनोविकारबाट छुटकारा पाउनुमा नै हाम्रो मुक्ति छ, हाम्रो मंगल र कल्याण निहित छ ।

भीतरको अन्धकारलाई हटाउनको निमित्त प्रज्ञा र विद्या रूपी प्रकाशको आवश्यक छ । प्रज्ञारूपी आलोकद्वारा राग रूपी अन्धकारलाई नाश गर्न सकिन्छ । प्रज्ञा प्रदीप-लाई सधैं प्रज्वलित राख्नको निमित्त जागरुकताको अभ्यास

गरी रहनु परेको छ । प्रज्ञामा उभिरहनुलाई सदा सचेत रहन अभ्यास गरीरहनु परेको छ । सधैं जागरुक भईरहनु नै, सावधान भईरहनु नै अविद्याको अन्धकारलाई नाश गर्नु हो, र सारा मनोविकारका गाँठाहरूबाट हामीलाई बन्धन मुक्त बनाइ दिन्छ ।

बिड्ती सकेको कुरामा संकना गरीरहनु, व्याकुल हुनु जागरुकता होइन । भविष्यका कपोल कल्पनामा फंसीरहनु जागरुकता होइन । जागरुकताको अर्थ हो यस वर्तमान क्षणप्रति सचेत र सतर्क भइरहनु । यस वर्तमान अवस्थाप्रति सचेत रहनु नै विपश्यना हो । विपश्यनाको अभ्यास नै जागरुकताको, अभ्यास हो । यस अभ्यासलाई निरन्तर चालु राख्नु पर्दछ । जसले हाम्रो भित्री अविद्या-रूपी अन्धकारबाट सदाको लागि मुक्त गराइदिन्छ र प्रज्ञारूपी दीपमालाद्वारा सदा जगमगाइरहेको ज्ञानरूपी ससारमा पु-याइ दिन्छ । प्रज्ञामा प्रतिष्ठित भएर यदि हामी सच्चा सन्त पुरुष बन्न सक्थौं भने सदा प्रज्ञारूपी दीपावली मनाइरहन सकिन्छ । सधैं प्रज्ञाप्रदीपद्वारा फलमलाकार भइरहन्छ भने यही नै साँच्चैको प्रकाश पर्व अर्थात् दीपावली चाड हो ।

दीपावलीको उपलक्षमा हामी घर सफा सुधर गछौं । खूब राम्रोसंग सिगारि दिन्छौं । आफ्नो शरीर पनि सफा राख्छौं । त्यति मात्र हो र शरीरलाई सफा गरीसके पछि नयाँ बस्त्रले सजाइ आभूषणले अलंकृत पाउँछौं । बाहिरी यी सफाइ तथा सजावट असल छ, कामलाग्ने कार्य

हो । परन्तु यो भन्दा रात्रो र असल कामलाने सफाइ ता हात्रो अन्तमेनको मैलो र दूलोलाई सफा गर्नु हो । हात्रो मनमा धेरै अधिदेखि लागि रहेको मलरूपी माकुराको जाल थुप्रै छन् । जबसम्म भित्री मैलोलाई सफा गर्दैनौ तबसम्म केवल बाहिरी सफाइ तथा सजावटले हात्रो सच्चा सुख र शान्ति हुन सक्तैन ।

विषयना साधनाद्वारा अर्थात् सत्यप्रति सतत सावधान र जागरूक रहन अभ्यासद्वारा मनलाई स्वच्छ

गरी सके पछि सजावट र सिंगार गर्नु सक्ने छ । मनलाई सजाउनुको अर्थ हो मैत्री र करुणाद्वारा अलंकृत पार्नु । यही नै मनको सच्चा सफाइ हो । यसमा नै हात्रो मंगल र कल्याण निहित छ ।

जस्तोकि एकै दीपकको ज्योतिले सारा कोठाको अन्धकारलाई नाश गरिदिन्छ त्यस्तै यदि एक व्यक्तिला ज्ञानको ज्योति उत्पन्न भयो भने पनि उस प्रकाशबाट अनेकौ अन्धकारलाई नाश गर्नमा सहायक हुन्छ ।

अनु-बुद्धरत्न

विदा

सुश्री सुमना शाक्य, तानसेन टक्सार

यशोधरा तिमि सुतीरहु ।
 चिन्ता नगर दुःखी तहोऊ ।
 आदर्श नारी बनी देखाऊ ।
 आज मलाई विदा देऊ ।

ज्ञान लिएर आउँने छु म ।
 हर्षोत्साद भई आशीश देऊ ।
 माता र पुत्र स्नेहमा रही ।
 नारी जीवन सफल बनाऊ ।

तिम्रो कलीलौ प्रेमलाई ।
 आज मैले त्याग्न लागेँ ।
 हृदय टुकडा लोचन तारा ।
 संसारमा मलाई बुद्धत्वने प्यारो ।

बौद्ध धर्मको प्रचार : मानव-सेवा

अनु-सुरेन्द्र शाक्य

त्रिभूली

बौद्ध-धर्मको बढी प्रचार र प्रसारको लागि तीन कुरामा ध्यान दिनु पर्छ—(१) किताब लेख्नु (२) भिक्षु-संघको उद्देश्य र नियममा केही हेरफेर गर्नु र (३) विश्व-बौद्ध मिशन बनाउनु। पहिलो काम बौद्ध ग्रन्थ बनाउनु हो। यो बढी आवश्यक देखिन्छ। बौद्ध साहित्य विशाल छ। बौद्ध धर्मको यो सबभन्दा ठूलो विशेषता हो, धर्म ग्रन्थहरू जसले जहाँ पनि लैजानु हुन्छ, पढ्नु हुन्छ। यो ग्रहण गर्न योग्य छ। बौद्ध-धर्मलाई तब हानि होला, जब मानिसहरू यस्ताई ग्रहण गर्दैनन्। सबै महान् धर्महरू विश्वासमा बाँचिइ राखेका छन्, तर विश्वासले मात्र काम बन्दैन। यसको लागि धार्मिक कथा, सन्देश आदि पनि चाहिन्छ। किताबको अर्थ यी हुन्—(१) भगवान बुद्धको संक्षिप्त जीवन-चरित्र, (२) चीनी धम्मपद, (३) भगवान बुद्धका केहि महत्वपूर्ण कुराहरू, (४) बौद्ध-संस्कार-जन्म, विवाह, मृत्यु। यी किताबहरू अनेक भाषामा लेखिनु पर्छ। यसको भाषा यस्तो हुनु पर्छ, जुन जीवित अवस्थाको होस् र यसकै माध्यमबाट प्रचार पनि हुन सकोस्।

बौद्ध भिक्षु र हिन्दू सन्यासीमा धेरै फरक छ। हिन्दू सन्यासी संसारको लागि केहि हो भने—भिक्षु संसारको लागि सबैथोक गर्ने हो। कुरा उठ्न सक्छ, भगवान बुद्धले किन भिक्षु-संघको निर्माण गर्नु भयो? भिक्षुहरूको छुट्टै संघ किन बनाउनु परेको? पहिलो उद्देश्य

हो, भिक्षु संघले बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्नु, अनि यस्ताई गृहस्थीहरूको जीवनमा मिल्ने गरी उपदेश दिनु। भगवान बुद्धलाई थाहा छ, बौद्ध-धर्मका यी आदर्शहरू साधारण व्यक्तिको लागि सम्भव छैन। तर साधारण व्यक्तिहरूलाई पनि यो आदर्श चिन्ने गरावनु वहाँको इच्छा हो। फेरि यस्ता संघहरू साधारण व्यक्तिहरूको अगाडि राख्न चाहन्छ, जो ती आदर्श पालन गर्नमा लागीरहेका हुन्। त्यसकारण उहाँले भिक्षु-संघ खडा गर्नु भयो र विनयको नियमले उनीहरूलाई एउटै मालामा गाँस्यो। जुनबेला उहाँले संघको निर्माण गर्ने शिक्षा दिनु भएका थियो, त्यसबेला उहाँको मनमा एउटा अर्कै कुरा थियो। उहाँको एउटा यस्तो संघ खडा गर्ने इच्छा थियो, जसले गृहस्थीहरूलाई सत्य र निष्पक्ष बाटो देखाउने काम गर्छ। यही कारणले गर्दा बुद्धले भिक्षुहरूलाई धन-सम्पत्तिको मालिक हुनुबाट रोक्नु भएको हो, किनभने धन-सम्पत्ति बिना मात्र स्वतन्त्र चिन्तन गर्न सकिन्छ, उपदेश दिने गर्न सकिन्छ। भिक्षु-संघ निर्माणको दोश्रो उद्देश्य स्वतन्त्र रूपले जनताको सेवा गर्न सक्ने तुल्याउनु हो। यसकारण उहाँले भिक्षुहरूलाई विवाह गर्नुबाट निषेध गर्नु भयो।

हिजो आज भिक्षु-संघले धर्म प्रचार त्यत्तिको गर्दैन। एकातिर भिक्षुहरूको संख्या त धेरै छ। तर यस्ता त साधुहरू पनि छन्, जसले आफ्नो समय व्यर्थ गुमाईरह्यो, जो न शिक्षित नै छन्, न त उनीहरूले कुनै सेवा-कार्य नै

गर्दछन् । हामीहरूलाई कम भिक्षु भए पुग्छ, तर त्यस्ता भिक्षुहरू चाहिरहेका छन्, जसले उच्च-शिक्षा हाशिल गरेको होस् । भिक्षु-संघले यी कुराहरूमा ख्याल राख्नु पर्छ । ईशाई पादरीहरू झैं भिक्षुहरू पनि त कला र विज्ञानले पारंगत हुनु पर्छ । प्राचीन कालका भिक्षुहरूको यस्तै उद्देश्य थियो । नालन्दा र तक्षशिलाको विश्व विद्यालय भिक्षुहरूबाटै संस्थापन भै संचालित भैरहेको हो । शिक्षाको माध्यमले उहाँले धर्म प्रचार गर्नु भयो । हाम्रा यी समयमा पनि भिक्षुहरूले प्राचीन आदर्शको अनुशरण गर्नु पर्दछ । यदि यसो नभएमा संघ जनताको लागि आकर्षक हुन सकिन्न ।

एउटा मिसन नभैकन बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्ने काममा सुगमता आउँदैन । धर्म प्रचार गर्न जस्तो शिक्षाको आवश्यक छ त्यस्तै शिक्षा दिनु पर्छ । प्रचारको काम मानिस र पूजि नभैकन असम्भव छ । कसले यस्ताई पूजि प्रदान गर्ना ? भारतका छिमेकी देशहरूमा बौद्ध-धर्म जीवित रूपमा बाँकी छ । यी देशहरूले यो कुरा प्रदान गरीरहेको छ । के साँच्चे उनीहरूले यसो गर्ना ? म त ती देशहरूमा यस्तो धर्म प्रचारको उत्साह देखिदैन ।

अर्कोतिर बौद्ध-धर्मको लागि अनुकूल समय आईरहेको म देख्छु । कुनै समयमा धर्म पनि व्यक्तिको बाबुको सम्पत्ति मानिन्थ्यो । बाल-बालिकाहरूले त्यहि धर्म पाउँथ्यो, जुन धर्म उनीहरूको आमा-बाबुको सम्पत्ति छँ भैरहेको छ । धार्मिक गुण र कर्तव्यको जाँच गर्नको लागि त्यहाँ केहि पनि हुँदैनथ्यो । यहाँ यो कुरा उठ्न सक्छ, आमा-बाबुबाट प्राप्त यो सम्पत्ति के उचित ढंगले प्राप्त गरेको हो ? वर्तमान समयले नै यसको उत्तर दिईसक्यो । हिजोआज यस्तो समय आईसक्यो, जुन हामीलाई आवश्यक छ । यदि बौद्ध-देशले धर्म-प्रचारको ईच्छा विस्तृत गर्दै लगेमा यो कुनै गल्हो कुरा हुन आउँदैन । उनीहरूले अनुभव गर्नु पर्छ, बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्नु प्रत्येक बौद्धहरूको कर्तव्य हो । उनीहरूले विश्वास गर्नु पर्छ, बौद्ध धर्मको प्रचार गर्नु मानव जातीको सेवा गर्नु हो ।

[सन् १९५० को 'महाबोधि' बुद्ध-जयन्ति विशेषांकमा प्रकाशित लेखको आधारमा । यो लेख भारतको स्व० डा० भीमराव अम्बेडकरको भाषणको छोटकरी रूप हो ।]

नेपाली, चाइनीज व भारतीय लाकां,

चप्पल व मोजाया लागी

सदां लुमंका दिसँ ।

दवलकाजी तुलाधर

१०/८ लाकां ज्यास, भोटाहिटी

गर्दछन् । हामीहरूलाई कम भिक्षु भए पुग्छ, तर त्यस्ता भिक्षुहरू चाहिरहेका छन्, जसले उच्च-शिक्षा हाशिल गरेको होस् । भिक्षु-संघले यी कुराहरूमा ख्याल राख्नु पर्छ । ईशाई पादरीहरू झैं भिक्षुहरू पनि त कला र विज्ञानले पारंगत हुनु पर्छ । प्राचीन कालका भिक्षुहरूको यस्तै उद्देश्य थियो । नालन्दा र तक्षशिलाको विश्व विद्यालय भिक्षुहरूबाटै संस्थापन भै संचालित भैरहेको हो । शिक्षाको माध्यमले उहाँले धर्म प्रचार गर्नु भयो । हाम्रा यी समयमा पनि भिक्षुहरूले प्राचीन आदर्शको अनुशरण गर्नु पर्दछ । यदि यसो नभएमा संघ जनताको लागि आकर्षक हुन सकिन्न ।

एउटा मिसन नभैकन बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्ने काममा सुगमता आउँदैन । धर्म प्रचार गर्न जस्तो शिक्षाको आवश्यक छ त्यस्तै शिक्षा दिनु पर्छ । प्रचारको काम मानिस र पूजि नभैकन असम्भव छ । कसले यस्ताई पूजि प्रदान गर्ना ? भारतका छिमेकी देशहरूमा बौद्ध-धर्म जीवित रूपमा बाँकी छ । यी देशहरूले यो कुरा प्रदान गरीरहेको छ । के साँच्चे उनीहरूले यसो गर्ना ? म त ती देशहरूमा यस्तो धर्म प्रचारको उत्साह देखिदैन ।

अर्कोतिर बौद्ध-धर्मको लागि अनुकूल समय आईरहेको म देख्छु । कुनै समयमा धर्म पनि व्यक्तिको बाबुको सम्पत्ति मानिन्थ्यो । बाल-बालिकाहरूले त्यहि धर्म पाउँथ्यो, जुन धर्म उनीहरूको आमा-बाबुको सम्पत्ति छँ भैरहेको छ । धार्मिक गुण र कर्तव्यको जाँच गर्नको लागि त्यहाँ केहि पनि हुँदैनथ्यो । यहाँ यो कुरा उठ्न सक्छ, आमा-बाबुबाट प्राप्त यो सम्पत्ति के उचित ढंगले प्राप्त गरेको हो ? वर्तमान समयले नै यसको उत्तर दिईसक्यो । हिजोआज यस्तो समय आईसक्यो, जुन हामीलाई आवश्यक छ । यदि बौद्ध-देशले धर्म-प्रचारको ईच्छा विस्तृत गर्दै लगेमा यो कुनै गल्हो कुरा हुन आउँदैन । उनीहरूले अनुभव गर्नु पर्छ, बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्नु प्रत्येक बौद्धहरूको कर्तव्य हो । उनीहरूले विश्वास गर्नु पर्छ, बौद्ध धर्मको प्रचार गर्नु मानव जातीको सेवा गर्नु हो ।

[सन् १९५० को 'महाबोधि' बुद्ध-जयन्ति विशेषांकमा प्रकाशित लेखको आधारमा । यो लेख भारतको स्व० डा० भीमराव अम्बेडकरको भाषणको छोटकरी रूप हो ।]

नेपाली, चाइनीज व भारतीय लाकां,

चप्पल व मोजाया लागी

सदां लुमंका दिसँ ।

दवलकाजी तुलाधर

१०/८ लाकां ज्यास, भोटाहिटी

याइ । छाया धासा थनतकक “मन हे थः” जुया च्वंगु दु ।
आसन आपा हिला च्वने मज्यू । छगू आसने च्वना, तुति
पिइल धासा, मेगु आसने च्वने वा आसन हिले ज्यू । उकी
छु हे ध्यान विये व तय्ग्वा । छगू हे आसने च्वना च्वने
थाकु । न्हिया न्हिथं ३० स्वीगु मिनेतति जक छगू आसने
च्वने फुसा गाः ।

“विघ्न” ध्याने आपालं किसिमया वइ । थःगु
सहयाय्गु बानी च्वलिसे ध्याने वं विघ्न याये फइ मखु ।
ध्यानया मुख्य विघ्न थथःगु हे मन खः । ध्यान व मन छगू
हे ध्यान याय्त थःगु मने इच्छा मदय्वं ध्यान वइ मखु ।
मन थाके जुल धायवं, ध्यान नं थाके जुल धका मनंतुने
माल । शरीर चासुया वईगु नं छगू विघ्न खः । चासुया
वइगुयात नं वेवास्ता यानावं च्वन धासा चासुइगु नं अथे
तना वनि । मनूया सः ताय् दइगु नं विघ्न खः । छाया
धासा मनूनं नवाःगु, धाःगु, हाला हःगु शब्दया छुं नं छुं,
अर्थ, तात्पर्य, मन्साय, आदि अनेकं भावनात्मक तात्पर्य दु ।
उकी मनूया शब्द वाःताः दुगु थासे ध्यान यायेबले, शब्दया
वाःताः दुसानं, शब्दया अर्थपाखे मनयात वने विइ मज्यू ।
चखुं, बखुं, सिमा, सुपाय् (वादलया) नन्याइगु आदि सलं
छुं विघ्न मया । छाया धासा, उकिया छुं अर्थ मदु । अर्थ
हे दुसा नं चखुं-बखुंया खेँ क्षीसं मस्यू ।

थथे याना ध्याने च्वना च्वन धासा ध्यान थःगु
शरीरया सकल अंग प्रक्ष्यंगे फिजे जुजुं वई । वयालिसें मन
नं फिजे जुजुं वनी । कामघातु (जड तागु थ्व नाना-रूप
वस्तुया जःखः दुगु सृष्टि जगत वा संसार) क्यनिगु
“पंच निवरण” ध्यानया विघ्न खः । थुजागु ध्यानं व
न्यागुलं निवरणत अथे तना वनी । अले भतिचा खालि
विचे विचे, ध्यान याउँसे जुया वइ; शरीर जडथे मतासें
रूप जकथे जुया वई, जःखः च्वसं ववसं खने दुगु थ्व सकल

चिजवीज, वस्तु-भाउ, जगत-संसार, जड छाःगु कयातुइगु,
गुलितक दु—फुकं याउँसे च्वंक, रूप जक, खाली आकाशे
जक खने दुथे जुया वई । थ्व खेँ नं भावना याय् माःगु,
कल्पना यायेगु, मनं ताय् माःगु मखु । मनंला छुं हे
भावना, कल्पना व भापुले म्वा । थ्व ध्यानला थःथम्हं जुया
वई । भावना, कल्पनायात व भापुल धासा, ध्यान जुइ
मखु । ध्याने च्वच्चं अथे ध्यान खया वल धाःसा जक थुगु
“मू लँपु” धयागु ध्यान, कायघातु लं दना, रूपघातु जुया
वई । रूपघातु धयाँ, न्याना व व्वनाँ छुं छुं हे ग्याये म्वा ।
गथे काम घातुले क्षीपि दयाच्च्वन, अथे हे ध्यानं याउँक
रूप-घातुले थ्यंकइ । थ्व हे वसपोलं धयाःतगु, सतिपट्टान-
सुत्ते, महासति पट्टानसुत्ते, व फान (ध्यान) सम्बन्धे
बारंबार वइगु “प्रथम ध्यान खः । थ्व ध्यानं हे प्रथम,
द्वितीय, तृतीय, चतुर्थ, इत्यादि रूप ध्याने व थ्वया लिपा
आकाशादि प्यंगु आनन्त्यायतन-ध्याने (अरूप-ध्याने)
थ्यंकी । ध्यानयात हे ध्यानं च्वे च्वे थ्यंकी । मन, जाग्रत
व मौन जुया च्वना च्वंगु हे ध्यान धका सिइकेमा । थुजोगु
मन तोता, मेगु छुं न्हूगु थम्हं मस्यूगु खेँ ध्यान मखु ।
वसपोलं धयातःगु ध्यानया “मू-लँपु” थ्व हे खः ।

निब्वान “सम्मा सम्बुद्ध” या रहस्य खः । वया
दुने छु दु — उगु खेँ सुनां नं मस्यू । उगु रहस्ये ध्यानेगु लँ-थ्व
हे “मू-लँपु” खत छाया धासा भगवानं थ्व हे लँपु ज्वना,
“निब्वान” (निर्वाण) थ्यंक विज्यात । लोकिय, लोकोत्तर,
असुभ, ब्रह्मविहार, सुञ्जता — आदि अनेकगु कथं भगवानं
धयातःगु खेँया विश्लेषण पट्टानप्पकरणे जुया च्वन धका
च्वे न्हापा धाय् नं धुन । अट्टसालिनी-अट्टकथाया उल्लेख
नं च्वे धाय् धुन । आः हानं विस्तार याय्माःगु खेँ, जि
यानाँ चाःगु मखु । त्रिपिटक फुकं दया नं भगवानं “धम्म
देशना” याये सत्तोतु, थुकी नं सिइके माल थ्व खेँ अतिकं

गा:वं, सिद्धकाँ सिद्धके सिमध, अगाध महासागरथे' गा:गा: वंगु धम्म ।

उकीं श्वया विस्तार यायाँ, अनेकगु तधंगु, चिकि-
धंगु थाय् थासे मतभेद नं दयावल । मतभेद मदुगु जूसँ
श्व धम्मया थुलिमछि विस्तार नं जुइ मखु खइ । सिद्धके
धुन गात—धका धयागु खँ का:गु जूसँ, थुलिमछि ग्रन्थ
सफुलि, छगू छगू खँया फिगू, नीगू, स्वीगू व्याख्या, टीका,
आदि दयेका च्यने हे छाया् मालि खइ ? थुलि जुल धका

हथासं जुइ मा:गु खँ छुं मदु । वसपोलं धया विज्यागु
“मू-लँपु” थाय् थासे न्ह्यागुं बौद्ध धर्म धाक्व शाखा
प्रशाखाया धम्म ग्रन्थ सफुली स्पष्ट जुया व:गु दु । वाद
विवाद, त्वापु ख्यापु दुला मेमेगु खँय् दु । “निब्बान”
निर्वाण व महापरिनिर्वाण पाख्ये छुं वादविवाद मदु ।
उकिदुने दु धका सुनाँ धयात:गु नं मदु, धायफुसा
धका सुनाँ धायत सनि । उकि हे बुद्ध धर्म दकभनं छगू हे
जुया च्वन ।

बुद्धकालीन महिला पनि निस्कयो !

बुद्धकालीन ब्राह्मण, बुद्धकालीन गृहस्थीहरू,

बुद्धकालीन राजपरिवार पछि

बुद्धकालीन महिला मूल्य ८१- मात्र । पृष्ठ ५००

प्राप्ति स्थान :-

आनन्दकुटी, स्वयम्भू

ध्यानकुटी, बनेपा

भक्त पुस्तक भण्डार, बनेपा

रत्न पुस्तक भण्डार, भोटाहिटी

श्रीघ: विहार, नघ:टोल

धर्मकीर्ति विहार, श्रीघ:

हेराकाजी सुइका, ल. पु.

गर्दछन् । हामीहरूलाई कम भिक्षु भए पुग्छ, तर त्यस्ता भिक्षुहरू चाहिरहेका छन्, जसले उच्च-शिक्षा हाशिल गरेको होस् । भिक्षु-संघले यी कुराहरूमा ख्याल राख्नु पर्छ । ईशाई पादरीहरू झैं भिक्षुहरू पनि त कला र विज्ञानले पारंगत हुनु पर्छ । प्राचीन कालका भिक्षुहरूको यस्तै उद्देश्य थियो । नालन्दा र तक्षशिलाको विश्व विद्यालय भिक्षुहरूबाटै संस्थापन भै संचालित भैरहेको हो । शिक्षाको माध्यमले उहाँले धर्म प्रचार गर्नु भयो । हाम्रा यी समयमा पनि भिक्षुहरूले प्राचीन आदर्शको अनुशरण गर्नु पर्दछ । यदि यसो नभएमा संघ जनताको लागि आकर्षक हुन सकिन्न ।

एउटा मिसन नभैकन बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्ने काममा सुगमता आउँदैन । धर्म प्रचार गर्न जस्तो शिक्षाको आवश्यक छ त्यस्तै शिक्षा दिनु पर्छ । प्रचारको काम मानिस र पूजि नभैकन असम्भव छ । कसले यस्ताई पूजि प्रदान गर्ना ? भारतका छिमेकी देशहरूमा बौद्ध-धर्म जीवित रूपमा बाँकी छ । यी देशहरूले यो कुरा प्रदान गरीरहेको छ । के साँच्चे उनीहरूले यसो गर्ना ? म त ती देशहरूमा यस्तो धर्म प्रचारको उत्साह देखिदैन ।

अर्कोतिर बौद्ध-धर्मको लागि अनुकूल समय आईरहेको म देख्छु । कुनै समयमा धर्म पनि व्यक्तिको बाबुको सम्पत्ति मानिन्थ्यो । बाल-बालिकाहरूले त्यहि धर्म पाउँथ्यो, जुन धर्म उनीहरूको आमा-बाबुको सम्पत्ति छँ भैरहेको छ । धार्मिक गुण र कर्तव्यको जाँच गर्नको लागि त्यहाँ केहि पनि हुँदैनथ्यो । यहाँ यो कुरा उठ्न सक्छ, आमा-बाबुबाट प्राप्त यो सम्पत्ति के उचित ढंगले प्राप्त गरेको हो ? वर्तमान समयले नै यसको उत्तर दिईसक्यो । हिजोआज यस्तो समय आईसक्यो, जुन हामीलाई आवश्यक छ । यदि बौद्ध-देशले धर्म-प्रचारको ईच्छा विस्तृत गर्दै लगेमा यो कुनै गल्हो कुरा हुन आउँदैन । उनीहरूले अनुभव गर्नु पर्छ, बौद्ध-धर्मको प्रचार गर्नु प्रत्येक बौद्धहरूको कर्तव्य हो । उनीहरूले विश्वास गर्नु पर्छ, बौद्ध धर्मको प्रचार गर्नु मानव जातीको सेवा गर्नु हो ।

[सन् १९५० को 'महाबोधि' बुद्ध-जयन्ति विशेषांकमा प्रकाशित लेखको आधारमा । यो लेख भारतको स्व० डा० भीमराव अम्बेडकरको भाषणको छोटकरी रूप हो ।]

नेपाली, चाइनीज व भारतीय लाकां,

चप्पल व मोजाया लागी

सदां लुमंका दिसँ ।

दवलकाजी तुलाधर

१०/८ लाकां ज्यास, भोटाहिटी

Buddha is not an incarnation of god.

—by *Ven. K. Dhammananda*
Malaysia

The Buddha never claimed that he was a son of god or a messenger of god.

The Buddha is not an incarnation of any god who appears in this world. Nor is he an incarnation of a previous Buddha. Many Buddhists seem to have the mistaken view that the same Buddha appears in this world from time to time. Actually, different persons become Buddha in this world. Anyone can become one of these Buddhas; but first he must develop and possess the necessary qualification and attributes. These qualifications and attributes take many, many life cycles to perfect.

Some orthodox people in India absorbed the Buddha and his teachings into their faith by claiming that the Buddha was an incarnation of their god. Although Buddhists believe that

the Buddha was in one of the heavens in his previous birth, they do not claim that he came down to this world as a representative of any god.

Even today, certain religionists are trying to absorb the Buddha into their fold by claiming that the Buddha himself had predicated that another Buddha would appear in this world 500 years after his death and this latest Buddha will become even more popular. They named another religious teacher who lived 600 years after Gautam the Buddha as the latest Buddha. Thus they advise the people to give up their old Buddha and to follow this new Buddha. However, we must be grateful to them for giving the same status to the Buddha as to their religious teacher. But we feel that this is probably another attempt to absorb Buddhism into another faith. Those who

बोधार्थं

- भिक्षु विवेकानन्द

धाय्का च्वने माःगु फुक कर्मफल खः धका ।

बोधया थः मनं ॥

देका च्वनेगु छाया हाकनं लिसःबिया ।

मभिगु कर्म फल ॥

सह याय्गु थन क्षान्ति धर्म जुल न्हां ।

क्रोधंत वांछो थन ॥

देगु मैत्री ज्ञान शुद्ध चित्त जुये वं ।

फुना व द्वेष मनं ॥

शास्ताया उपदेश सत्य-शील खः ।

देकेगु प्रज्ञाधन ॥

तृष्णाया उनमूल जवी वं मन नं ।

निर्वाण सत्य खनी ॥

try to introduce this so-called new. Buddha as the enlightened one must realise whether this new Buddha also has the same characteristics as Gautama the Buddha. Certainly there are different views regarding the teachings of these two religious teachers. There

is no doubt that the Buddha had mentioned that there will be another Buddha who will appear in this world, but it is very clearly recorded that this future Buddha will appear only in India at some incalculable period (in terms of years) in the future.

समाचार

चैत्यपूजा

स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःया तत्वावधाने पुन्ही पतिकं जुयाचवंगु चैत्यपूजा गत २६ आश्वीन खुनु आनन्द-कुटीस्थित श्री लंका चैत्यपूजा सम्पन्न जुल ।

बुद्धपूजाँ लिपा भिक्षु सुदर्शनं उपदेश बिया बुद्धया व्यक्तिस्वे लौकिक व लोकोत्तर शक्तियावारे खँ न्ह्यथना बिज्यात । बुद्धं थःगु मनयात बसेतया मनुतसें याय थाकुगु ज्यायाना लोकोत्तर जुया बिज्यात । मनयागु पवित्रताया शक्ति महान खः । बुद्ध श्रावकत नं अहन्त जुया निर्वाण लाभ याना वनी । तर भगवान बुद्धं मेपिन्त नं उपकार ज्वीगु निर्वाण लाभया लंक्यना गतिसुधार याना बिज्यात ।

बुद्धयाके लोकोत्तर शक्ति दुगु खःसा नं वसपोल छम्ह लौकिक व्यक्ति (मानव) खः धैगु खँ परिनिर्वाण ज्वीन्हो—“आनन्द ! जि चेद दत जि भ्वाथःगु गाडा जसोतसो ध्यारा ध्यारा सःवेक चले जुया च्चथेँ जक चले जुया च्चन” धका आनन्दयात धया बिज्यागु खँ सीदु ।

अनं लिपा भिक्षुपिन्त दान वीगु व भोजन याकेगु कार्य सम्पन्न जुल ।

धम्मसाकच्छा

भोजनं लिपा सदाथेँ २ ताः ई तका बुद्धया अभिधर्म देशना व श्रोतापत्तिया वारे छलफल कार्यक्रम जुल । थुगु कार्यक्रमे भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरं भाग कया बिज्यात ।

अनंल्यू भिक्षु अश्वघोषं उपदेश बिया विशाखा उपासिकाया जीवनी न्ह्यथना बिज्यात ।

वसपोलं धया बिज्यात । अनाथपिण्डक महाजन व विशाखा उपासिका बुद्ध शासनया निग थां खः । बुद्ध-कालीन नारी चित्रण स्वयं भाःसा पूज्य अमृतानन्द भन्ते नं सम्पादन याना बिज्यागु “बुद्धकालीन महिलाहरू” धाःगु सफू न्याना स्वयेगु सुझाव बिया बिज्यात ।

अन्ते भिक्षु बुद्धघोषं श्रोतागणते मने दुने ध्यंका दुहां वनीगु बाखँ कना बिज्यात ।

थाइ बुद्धमूर्ति विहार निर्माण कमिटि गठन

गत २६ आश्विन थिलापुन्ही खुनु आनन्दकुटीस थाइलैण्ड प्राप्त जूम्ह लुँ सिया तःम्ह बुद्धया मूर्ति स्थापना यायेत दयेकेगु मन्दिरया निर्माता आनन्दकुटी दायक सभाया अन्तर्गत श्री राजमान उपासकया प्रमुखताय् चन्दा संकलन कमिटि गठन जूगु समाचार दु । उक्त कमिटिया सदस्यपिः—

श्री राजमान उपासक

श्री द्रव्यरत्न असं

श्री पद्मनारायण पाको

श्री भाइकाजी मजिपात

श्री भक्तिलाल थापाथलि

श्री बेखारत्न तेवहा

श्री न्हुछेवहादुर किडोल

श्री लोकदर्शन कमलाटि

श्री तीर्थनारायण कमलाछि

थाइ बुद्धमूर्ति विहार निर्माणया लागि श्री राजमान
उपासक पाखें उठे जूगु चन्दा : -

अनगारिका दानशिला	१०१।-
हरिबहादुर प्रजापति	५।-
जगतमान प्रजापति	२।-

वर्षावास समारोह

२७ आश्विन २०३० आनन्दकुटी विहारे वर्षावास
सिधगु उपलक्षे दानशीला अनगारिकाया पाखें भिक्षु संघयात
कठिन चीवर दान बीगु कार्य सम्पन्न जुल ।

उक्त दिने बुद्धपूजा व भिक्षुसंघ तथा अनगारिका-
पिन्त भोजन दान नं जुल ।

गण महाविहारे कठिन उत्सव

३ कार्तिक २०३० वर्षावास धुकुगु उपलक्षे बुद्ध-
पूजा याना भिक्षु संघयात भ्वाइस अफ रेडियो परिवार
पाखें कठिन चीवर व उपयोगी वस्तु सहित संघदान जुया
कठिन उत्सव सम्पन्न जूगु समाचार दु । भिक्षु सुदर्शन
कठिन चीवरया बारे उपदेश बिया बिज्यात ।

स्वास्थ्य सेवा

गण महाविहारे सिद्धार्थ स्वास्थ्य सदनया आयो-
जनाय हप्ताय निकः शनिवार न्हिने ४-६ तक डा०
रत्नकुमारी । सोमवार सुथे ८ निसें १० तक डा० चन्द्रहैरा
पिनि पाखें स्वास्थ्य उपचार जुया च्वंगु समाचार दु ।

शाक्यसिंह विहार

४ कार्तिक २०३० वर्षावास कठिनोत्सव समारोह
श्री मिमबहादुर शाक्योपासक प्रमुख श्री शाक्यसिंह
विहारया उपासक उपासिका पिनि पाखें भव्यरूपं जूगु दु ।
सुथे स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन व बुद्धपूजा जूगु
समाचार दु । भिक्षु ग्राण पुणिकं उपदेश बिया बिज्यात ।
श्री सुमंगल विहारे नं वर्षावास सिधगु उपलक्षे
उत्सव जूगु समाचार दु ।

खवप मुनिविहारे वर्षावास

३० आश्विन २०३० स्वय (भक्तपुर) या मुनि-
विहारे वर्षावास सिधगु उपलक्षे भिक्षु संघयात अष्ट
परिष्कार सहित संघ भोजन कार्य सम्पन्न जुल । उक्त
समारोहे भिक्षु बुद्धघोष, भिक्षु अश्वघोष व भिक्षु ग्राण
पुणिक पिसं उपदेश बिया बिज्यागु समाचार दु ।

श्रीघः विहारे समारोह

१ कार्तिक २०३० श्रीघः विहारे वर्षावास सिधगु
उपलक्षे रत्नमाया उपासिका क्वाबहा पाखें भिक्षु संघयात
कठिन चीवर प्रदान जुल । मेमेगु परिष्कार (सामान सहितं)
भिक्षुपि व अनगारिकापिन्त न्हूगु छ्यें भव्यरूपं भोजन
याकुगु समाचार दु ।

बर्मी बुद्धमूर्ति मन्दिरया जन्म जयन्ति

२५ आश्विन २०३० श्रीघः विहारे बर्मी बुद्धमूर्ति
स्थापना जूगुया दच्छि दुगु जन्म जयन्तिया उपलक्षे इत्तुं
बहाया श्रीमती चम्पावती बानिया परिवारया पाखें भव्यरूपं
विराट बुद्धपूजा व भिक्षु संघ तथा अनगारिकापिन्त

परिष्कार सहितं भोजन दान कार्यक्रम सम्पन्न जुल ।
भिक्षु मुमंल स्थविर पाखें श्रद्धाया वारे उपदेश बीगु ज्या
जुल । मनुतेके श्रद्धा मदया वोलिसे भौतिक पाखे ध्यान
वंगु खँ न्हययना विज्यात ।

ध्यानकुटी विहारे समारोह

५ कार्तिक २०३० भोटया ध्यानकुटी विहारे
वर्षावास ववचागु निमित्त कया स्थानीय जनता व उपासक
उपासिका पिनिगु सहयोगं छगु विराट समारोह जूगु दु ।
४ कार्तिकं निसें ५ तक श्री राजमान उपासकया नेतृत्वे
स्वयम्भू ज्ञानमाला भजनया कार्यक्रमं स्थानीय जनतायात
तत्सकं प्रभावितयागु समाचार दु ।

५ कार्तिक सुथे बुद्धपूजा व भिक्षु सुबोधानन्द
महास्थविरया सभापतित्वे विराट समारोह जूगु दु । उक्त
समारोहे स्वागत भाषण बिया श्री गोपाल भक्तजुं धयादिल
थीया थज्यागु अशान्ति, वैमनस्यया वातावरणे बुद्धया दर्शन
दुगु जूसा; थव परिस्थिति ज्वीमखु खे । बुद्धया उपदेश
अनुसार छ्ये छ्ये नं कर्तव्य पालन जूसा झीपि सकलें छगु
हे परिवारथें हनाचवने फैं ।

अज्यागु महाने आदर्श काय बहम्ह बुद्धया शिक्षा
प्रचार लक्ष कया थव थासे ध्यानकुटीया निर्माण जूगु
बनेपाया लागी शुभ लक्षण खः धयादिल ।

भिक्षु अश्वघोषं नंबानां धया विज्यातें ध्यानकुटी
निर्माण बनेपाया जनतायात मिखाजक तिसिका
निष्क्रिय जीवन ज्वीगु ध्यान स्यनेत जूगु मखु बरु जागृति
एकता दयेकैया लागी ध्यानकुटीया स्थापना जूगु खः ।

जातक बाखँया आधार कया एकाकी नाटक छगु
जूगु दु । निम्ह वंजा मध्ये छम्ह कपटि, मेम्ह बोधिसत्व ।
छलकपटं व लोभं याना पश्चाताप कया चवनेमागु कथा ।
थुकी भाग कापि ध्यानकुटीया विद्यार्थी—साहेबलाल
शाक्य = (बोधिसत्व) पुष्यराज शाक्य = (कपटि वंजा)
अमृतशोभा शाक्य = (अजि, छानुछोरी शाक्य = (छय्मचा)
विश्वकिरण = (माफी जूम्ह) ।

थव नाटक खना स्थानीय जनता, खवप व येंलं
कापि सलंस उपासक उपासिका साप प्रभावित जूगु समा-
चारं दु ।

सभापति आसनं भिक्षु सुबोधानन्द महास्थविरं
धयाविज्यात बेहोश जुइका चवनेगु भवाना चवसां सिता चवंगु
बराबर खः; अप्रमादी अर्थात सजग जुया चवनेगु हे जीवनया
ज्योति खः । अप्रमादी जुया चवनेफुसां सर्वप्रकारया विघ्न
बाधां बचेजुया चवने फैं । मिच्याकेबले कुं वया दुःख ज्वीथें
भिगु ज्या याय्बले विघ्न बाधा बयेफु । तर अप्रमादी
ज्वीवले अज्यागु विघ्न बाधा फुक हटे जुयावनी ।

भिक्षु ज्ञानपूर्णिकं—कीपि बाखँ न्यनाथें, सयेका
सीका च्वनाथें व हे मुलु सुका जुया चवने मज्यू धया
विज्यात ।

श्री हरिभक्त नरामि धर्म्यवाद बियादिल ।

स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलया पाखें ध्यानकुटी
यात सहयोगार्थ ३४६।- दां चन्दा संकलन जुल ।

चन्द्रकीर्ति विहारे उत्सव

वर्षावास सिधःगु उपलक्षे ज्ञानमाला भजन, बुद्ध-
पूजा व भिक्षु संघयात भोजन दान व चीवर दान कार्यक्रम
जुल ।

यु० बी० मं० को वार्षिक उत्सव

तानसेनमा बुद्धको अस्तिघातु

२३ आश्विन ०३० ललितपुर श्री सुमंगल विहारमा युवक बौद्ध मंडलको तेश्रो वार्षिकोत्सवको उपलक्षमा भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविरको सभापतित्वमा प्रवचन कार्यक्रम भएको थियो ।

तानसेन टुडिखेलमा आयोजित बुद्ध अस्तिघातु प्रदर्शनको उद्घाटन प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री रामकुमार श्रेष्ठले गर्नु भयो ।

उक्त प्रवचन गोष्ठीमा निम्नलिखित व्यक्तिहरूले निम्नलिखित विषयमा प्रवचन दिनु भयो—श्री मनवजू वज्राचार्य—महायानमा तन्त्र । श्री अयोध्या प्रसाद प्रधान—बुद्ध-धर्ममा ध्यान शैली । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक—बुद्ध-धर्म र मनोविज्ञान ।

उक्त बुद्ध अस्तिघातु शोभा यात्रा नगर परिक्रमा गरी स्थानीय टुडिखेलमा पुगेपछि प्रधानपञ्च श्री त्रिरत्न शाक्यको सभापतित्वमा सभामा परिणत भयो ।

उक्त अवसरमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी रामकुमार श्रेष्ठले बुद्धको सिद्धान्तले सामाजिक कल्याण, सहयोगको पाठ सिकाउदछ भन्नुभयो ।

भक्तपुर बौद्ध संघको जन्मोत्सव

२६ आश्विन २०३० भक्तपुर बौद्धसंघको द्वितीय जन्म जयन्ति भिक्षु ज्ञानपूर्णिकको सभापतित्वमा एक समारोहको आयोजना गरी मनाइयो ।

सो अवसरमा श्री पूर्णमान शाक्य, दशरथमुनि शाक्य, जगतबहादुर जोशी, चिनियालाल वज्राचार्य, मेघराज शर्मा, भिक्षु शाक्यानन्द महास्थविरले बुद्धको सन्देश बारे प्रकाश पार्नुभयो ।

सभाको कार्यक्रम भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरले शील प्रदान गर्नु भए पछि प्रारम्भ भयो । श्री पूर्णचन्द्रले स्वागत भाषण दिनु भयो ।

उक्त बुद्ध अस्तिघातु भिक्षु बिमलानन्द स्थविरले पाल्पालाई हस्तान्तरण गर्नु भएको थियो ।

उक्त समारोहमा भिक्षु विवेकानन्द, श्री विष्णुभक्त भुजु, श्री सम्यकरत्न वजूचार्यले बुद्धको देन बारे प्रकाश पार्नु भयो ।

ध्यानकुटीमा स्वास्थ्य उपचार

श्री सिद्धिरत्न शाक्य सचिबले प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु भयो । बौद्धसंघका अध्यक्ष श्री संघरत्न शाक्यले धन्यवाद ज्ञापन गर्नु भयो ।

धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठीको आयोजनामा ४ कार्तिक २०३० शनिबारको दिन बनेपा ध्यानकुटीमा डा० थीरमान शाक्य र नर्स तारादेवीद्वारा टी०बी० रोगीहरूको स्वास्थ्य उपचार कार्य सम्पन्न भयो । स्मरण रहोस यो तेश्रो पटक गण्डकी स्वास्थ्य सेवा टोली हो ।

नेपालीमा छैन भन्नु पर्दैन

पढ्नुहोस् !

बौद्ध साहित्यका अमूल्य रत्नहरू

बौद्ध विद्वान आचार्य भिक्षु अमृतानन्दद्वारा त्रिपिटक प्राचीन पालि (भाषा) साहित्यबाट खोजपूर्ण संकलित तथा अनुदित सरल तथा सुगमता पूर्वक आफ्नै नेपाली भाषामा—

- (१) बुद्धकालीन ब्राह्मण—यस ग्रन्थमा बुद्धको समयका क-कस्तो ब्राह्मण-पण्डितहरू बुद्धकहाँ गई छलफल गर्दा रहेछन् भन्ने र बुद्धले ब्राह्मण-पण्डितहरूसँग कुन तरिकाले छलफल गर्नु हुँदोरहेछ भन्ने कुराहरूका साथ त्यसताकाका ब्राह्मणहरूको मनोभावना कस्तो रहेछ भन्ने कुराहरू पनि पाइन्छन् । ४०० भन्दा बढी पृष्ठको रु. ७/- मात्र ।
- (२) बुद्धकालीन गृहस्थीहरू—यस ग्रन्थमा गृहस्थी भावमै क-कस्ता ध्यान-भावना तथा विशिष्ट गुण धर्महरू हासिल गर्न सक्दा रहेछन् भन्ने कुराहरूको ज्वलन्त उदाहरणहरू पाइन्छन् । साथै गार्हस्थ्य जीवनोपयोगी अनेक कुराहरू, गृहस्थीहरूले कसरी पैसा सुरक्षा गर्ने, कसरी खर्च गर्ने भन्ने अर्थनीति सम्बन्धी चरित्र कथाहरूले शृंगारिएको छ । ५०० भन्दा बढी पृष्ठको रु. ८/- मात्र ।
- (३) बुद्धकालीन राजपरिवार—यस ग्रन्थमा बुद्ध-समयका राजा-रजौटाहरूको चरित्र कथाहरूका साथै बुद्धकालको राजतन्त्र र लिच्छवीहरूका गणतन्त्रको रूप-रेखा झल्किएको छ । राजनीतिका साथ त्यसताकाका सामाजिक जीवनका चरित्र कथाहरू दर्शाईएका छन् । ६०० भन्दा बढी पृष्ठको रु. १०/- मात्र ।
- (४) बुद्धकालीन महिलाहरू—यस ग्रन्थमा बुद्ध समकालीन दश महिलाहरूका चरित्र चित्रण भएको छ । यी महिलाहरूका चरित्र कथाबाट गृहस्थी दाम्पत्य-जीवन कसरी सुखमय हुन सक्तछन् भन्ने कुराको ज्वलन्त उदाहरणको अतिरिक्त यसबाट वर्तमान गार्हस्थ्य दाम्पत्य-जीवन सुखमय बनाउनको निमित्त पनि धेरै अति-बुद्धिहरू पाइन्छ र महिलाहरूद्वारा समाजको कतिसम्म हित-सुख हुँदोरहेछ भन्ने इत्यादि कुराहरू प्रष्ट गरेको छ । ५०० पृष्ठ भन्दा बढी पृष्ठको रु. ८।- मात्र ।

यी पुस्तकहरू पाइने ठेगाना

आनन्दकुटी, स्वयम्भू
ध्यानकुटी, बनेपा
भक्त पुस्तक भण्डार, तीनधारा बनेपा

श्रीघः विहार, काठमाडौं
धर्मकीर्ति विहार, काठमाडौं
रत्न पुस्तक भण्डार, काठमाडौं

व्यवस्थापक भिक्षु महानाम, प्रकाशक—आनन्दकुटी विहार गुठी, स्वयम्भू, काठमाण्डू, नेपाल ।

मुद्रक - नेपाल प्रेस, ६/५९८ शुक्रपथ, काठमाडौं । (फोन : ११०३२)